

1 » **ESQUERRA SOLIDÀRIA**

En la primera sessió del judici a l'Audiència Nacional a Madrid, les JERC van organitzar una concentració de protesta a l'entrada mateix de la seu de l'AN. A aquesta hi van assistir el portaveu d'Esquerra al Congrés dels Diputats, Martxelo Otamendi, i el també diputat Joan Tardà. El mateix Otamendi recorda que, a tall d'exemple, l'Ajuntament de Blanes, gràcies a la intervenció de l'exdiputat i regidor Joan Puig, és un dels accionistes catalans del diari Berria.

2 » **EL CARTÒGRAF DE LA UE**

La situació política a Catalunya és «una olla a pressió» segons Otamendi que considera la conjuntura de «molt interessant per a un observador extern». Però Otamendi manté el dubte «sobre si tota aquesta efervescència sobiranista serà canalitzada políticament, espero que la classe política catalana tingui suficient clarividència». A Europa, el cartògraf de la UE «està assajant nous mapes, començant pel d'Escòcia. I s'ha d'aprofitar el moment. No veig que, dit amb estima, els preocupi Còrsega o Galícia. Però sí Catalunya o el País Basc».

3 » **LÓPEZ VERSUS MONTILLA**

Martxelo Otamendi apunta l'abisme que separa ara mateix el PSE de Patxi López i el PSC de José Montilla. «Els socialistes del meu poble no saben ni dir adéu en euskera, quan els treus la samarreta sota hi duen la de la selecció espanyola. Els socialistes catalans parlen català amb normalitat, donen suport a la immersió lingüística; i ara voten la Llei del cinema o la de consultes, això és impensable al País Basc amb el PSE». Per a Otamendi «només cal llegir la premsa de Madrid: adoren Patxi López i en canvi tracten Montilla de nacionalista furibund».

Martxelo Otamendi,
exdirector d'Egunkaria
i director de Berria**«Van tancar Egunkaria,
però ara fem Berria,
també en euskera
i més modern i millor»****SERGI SOL****Ens pots recordar breument el tancament del diari Egunkaria per part de l'Audiència Nacional (AN)?**

El 2003 van clausurar Egunkaria, ens acusen de formar part de banda armada i de rebre finançament d'ETA. Em van detenir amb d'altres nou companys, em van incomunicar i em van torturar. Cinc companys més també van ser torturats. Alguns companys es van passar fins a any i mig a la presó i d'altres vam sortir amb una fiança de 30.000 euros. Han passat set anys i tot just ara comença el judici. Però ara només ens jutgen a cinc d'aquelles deu persones persones que vam ser detingudes inicialment.

Però ara la Fiscalia de l'AN no manté l'acusació. És insòlit que, malgrat tot, el judici continuï endavant.

Efectivament. Només hi ha acusació popular, ni acusació particular ni de la Fiscalia. L'exerceixen l'Associació de Víctimes del Terrorisme (AVT) i Dignidad y Justicia. Sorprenen que amb acusacions tan greus i després d'haver tancat *Egunkaria*, la Fiscalia no mantingui cap mena d'acusació. De fet, hi ha molts precedents en què sense acusació de la Fiscalia i només amb una acusació popular, la sala ha sobresegut directament la causa.

Un procés judicial farcit d'irregularitats. És un procés *sui generis*, una mena de**«El jutge de l'Audiència Nacional Del Olmo es va quedar impassible quan li narrava les tortures, era com estar parlant amb una paret, ni parpallejava»**

Guadiana. No és normal, enlloc del món, un judici intermitent. Aquest mes fem una sessió, el proper una altra i anar fent. El que queda clar és que l'AN no sap què fer amb nosaltres. És un embolic que ha arribat a la sala, producte d'un muntatge de la Guàrdia Civil, que va comprar el jutge Del Olmo.

Parles de muntatge...

Quin nom es pot posar al tancament d'un diari abans de cap mena d'investigació? Del Olmo, com a jutge instructor, va tancar *Egunkaria* per si de cas. Després resulta que la Fiscalia no aprecia cap mena d'irregularitat i encara menys de delictes. Però el diari ja està tancat.

L'actuació judicial en el cas del tancament d'Egin va ser idèntica, no?

Sí, només que en aquell cas el jutge instructor era Garzón. Tanquen el diari, per si de cas. Però no és un tancament preventiu,

MARTXELO OTAMENDI

Tolosa, 1957

Es va incorporar al diari *Egunkaria* des de la seva aparició als quioscos el 1993, la primera experiència reixida d'un diari en euskera. La seva experiència laboral arrenca als «euskaltegis» (projectes populars d'alfabetització per adults) i com a periodista a Euskal Telebista (ETB) com a redactor i director de programes de la televisió pública basca. Va ser el tercer i darrer director d'*Egunkaria*, període que va finalitzar bruscament quan el 20 de febrer de 2003 el jutge de l'Audiència Nacional Del Olmo va ordenar la detenció de deu directius de l'empresa editora. De passada, per si de cas, va ordenar el tancament preventiu i definitiu del rotatiu en un polígon del municipi d'Andoain. Les detencions i el tancament del diari van propiciar una de les mobilitzacions ciutadanes més significatives de la història recent d'Euskal Herria i una allau de solidaritat. Les associacions d'extrema dreta que exerceixen l'acusació popular li demanen 14 anys de presó i 15 d'inhabilitació malgrat que la Fiscalia de l'Audiència Nacional ha retirat l'acusació.

ESQUERRA

després no hi ha possibilitat de reobrir per molt que la causa no prosperi. El mal ja està fet. A més, amb tota la voluntat d'impedir-ne el funcionament perquè van precintat el diari el 2003 i van liquidar tot el seu patrimoni el 2005. Ha quedat un romanent de 600.000 euros. Si guanyem nosaltres tornaran aquests diners a l'empresa editora i, si no, se'ls quedarà l'Estat.

L'Estat sempre guanya.

El judici, sense acusació de la Fiscalia que s'ha retirat perquè no hi veu delictes, ha començat ara. El millor de tot és que l'acusació popular és un instrument que introdueix l'esquerra a Espanya. Però que utilitza l'extrema dreta instant processos que alguns jutges converteixen en judicis. La teoria és sempre la mateixa: tot és ETA. En el nostre cas, però, la Fiscalia no està entrant en el joc i s'ha inhibit, ni tan sols pregunta.

Als Països Catalans el procés contra *Egunkaria* s'ha seguit amb interès des del primer dia.

Sí, els catalans sempre han tingut una relació afectuosa amb nosaltres i cap a tota Euskal Herria. De fet, hem fet actes explicant el cas Egun-

«L'acusació popular és un instrument de l'esquerra que a Espanya ha instrumentalitzat l'extrema dreta»

karia a les Illes, el País Valencià i Catalunya.

Heu/has denunciat tortures. Esperes que prosperin judicialment?

En el meu cas concret el tema és a Estrasburg i s'està tramitant. Però ja saps que Estrasburg no repeteix judici, ni avalua les tortures; el que dictamina Estrasburg és si hi va haver prou garanties processals, és el cas dels independentistes catalans del 92. En el meu cas és que jo vaig denunciar tortures i mai no vaig ser cridat a declarar durant el procés o no es va voler acceptar en el procés la cinta del relat que vaig fer davant el jutge Del Olmo de totes les tortures que vaig patir.

I quina actitud mantenia el jutge quan relataves les tortures?

Impassible, com si fos una paret. Va escoltar tota la narració exhaustiva de cinc dies de tortures sense parpellejar i no va preguntar res, res de res. I jo era el seu detingut i li estava explicant com la Guàrdia Civil em va colpejar i aterrir. Cap mena d'interès per l'estat del seu detingut, ni el més mínim gest de preocupació.

Però malgrat les detencions es va seguir editant un diari en euskera.

La lliçó més digna va ser la dels treballadors d'*Egunkaria*. Amb les instal·lacions precintades per la Guàrdia Civil, i tots els directius detinguts, van fer una assemblea, es van dividir en dues comissions: una, d'agitació i propaganda; i l'altra, per editar un diari aquell mateix dia que va ser batejat com *Egunero*, un diari molt de combat.

Va ser un diari pont que es va editar durant quatre mesos fins que va néixer *Berria*, gràcies a 24.000 accionistes, 500 d'ells catalans. No només no van aconseguir impedir que hi hagués un diari en euskera sinó que el que vam fer era millor i més modern.

Admirable la reacció dels treballadors d'*Egunkaria*.

Els treballadors no es van dedicar a plorar i van decidir que per molta Audiència Nacional, Euskal Herria no es quedaria sense un diari en euskera. Jo sempre faig la broma de dir que els directius no valem per a res. Perquè els treballadors van demostrar que sense directius també es pot fer un diari perfectament. Els treballadors van assumir el repte de fer un diari i el van fer. Queda clar que els directius som prescindibles, els treballadors, l'entusiasme i el compromís, no.

Quina és la penetració al mercat de *Berria*?

El diari s'ha estabilitzat en 17.000 exemplars, tot i que al principi, després del tancament d'*Egunkaria*, en vam arribar a vendre 23.000 llargs. És a dir, tenim més accionistes que exemplars. I no és homogeni a tot el territori sinó lligat a la situació de l'euskera. El nostre camp d'actuació és Guipúscoa, una part important de la costa de Biscaia i un gruix de vendes a Vitòria, per ser capital, i Pamplona. Una curiositat és que no som un diari rural sinó urbà. I ens llegeix una franja alta de la població. Som, per exemple, el diari que més llegeixen els universitaris.